

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ KOMPOZYCJI, DYRYGENTURY, TEORII MUZYKI I RYTMIKI

Przedmiot:	Fortepian/Nauka akompaniamentu z czyt. a'vista/ Improwizacja fortepianowa			Kod przedmiotu:	K1FIF
Koordinator przedmiotu:	Prof. zw. dr hab. Anna Kozub			Punkty ECTS:	4
Status przedmiotu:	Obowiązkowy	Rodzaj zajęć:	Wykl/ Ćwicz	Ilość godzin:	30
Wydział:	Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Rytmiki	Kierunek:	Kompozycja i Teoria Muzyki		
Specjalności:	Teoria Muzyki	Profil studiów:	Ogólnoakademicki		
Forma studiów:	Stacjonarne	Język:	Polski		
POZIOM STUDIÓW: Studia I stopnia					
Semestr I:	15, E, 2 ECTS	Semestr II:	15, E, 2 ECTS	Semestr III:	
Semestr IV:		Semestr V:		Semestr VI:	

Prowadzący zajęcia	prof. zw. dr hab. Anna Kozub, dr hab. Maria Koszewska-Wajdzik, prof.AM dr Marlena Lewandowska-Kamyszek, wykł.
Cele i założenia przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności gry na fortepianie - rozwijanie wrażliwości muzycznej, muzykalności i kreatywności artystycznej - poznawanie nowych utworów literatury fortepianowej skomponowanych w różnych epokach historycznych - zdobycie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy ogólnomuzycznej, związanej z teorią muzyki (budowa formalna utworu, różnice stylistyczne, techniki kompozytorskie, środki wyrazu muzycznego....) - rozumienie i poszukiwanie własnej, oryginalnej interpretacji utworów na fortepian, z uwzględnieniem tradycji wykonawczych oraz cech stylistycznych epoki, w której utwór powstał - zdobywanie wiedzy o języku muzycznym kompozytorów XX i XXI wieku w kontekście nowych prądów, tendencji i uwarunkowań twórczych współczesnego artysty. - biegle czytanie prostych utworów a'vista, umiejętność ich transponowania, - biegle czytanie trudnych utworów fortepianowych z zastosowaniem redukcji materiału muzycznego w grze a'vista - poznanie podstawowych zasad sztuki akompaniamentu (dostosowanie brzmienia, dynamiki, oddechu, frazy muzycznej do instrumentu solowego) - improwizacja jako umiejętność: <ol style="list-style-type: none"> 1) formowania i harmonizowania melodii, 2) łączenia i dobierania podstawowych struktur harmoniczych,

Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> - posiadanie techniki pianistycznej w zakresie (minimum) podstawowym, zdobytej wcześniej, w trakcie dotychczasowej edukacji muzycznej - ogólna znajomość muzyki (tradycje wykonawcze, historia muzyki, style muzyczne, cechy charakteryzujące muzykę w różnych epokach) - znajomość fortepianowej literatury muzycznej (własne doświadczenia, koncerty, płyty CD) - wrażliwość, wyobraźnia muzyczna, słyszenie funkcyjne - gotowość do rozwiązywania zadań związanych z poszerzaniem warsztatu pianistycznego i kreacją artystyczną - zdolność do analitycznego, logicznego rozumienia muzyki - pamięć muzyczna - podstawowa wiedza z zakresu harmonii muzyki
--------------------------	---

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU		Liczba godzin
Semestr I		
–10 min. każdej lekcji –czytanie nut a’vista , transponowanie dowolnie wybranego utworu,		
<p>Następna część lekcji poświęcona jest pracy nad utworem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. polifonicznym, 2. etiudą lub utworem z dominującym elementem techniki pianistycznej 3. dowolnym (najlepiej)napisanym współcześnie lub z innych epok 		15
Semestr II		
<p>10 – 15 min. każdej lekcji –czytanie nut a’vista , transponowanie dowolnie wybranego utworu. Ćwiczenia improwizacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - swobodne poruszanie się po całej skali fortepianu wykorzystując różne rejestry brzmieniowe, dynamikę, artykulację, rytm, tempo, punkty i linie dźwiękowe - transponowanie chromatyczne dźwięków, interwałów , trójdźwięków - formowanie melodii tonalnej i atonalnej zbudowanej na gamie, pasażach; odkształcania melodii - tworzenie planu harmonicznego, nakładanie melodii, rytmizowanie i rozwarstwienie akompaniamentu 		
<p>Następnie przygotowanie programu do egzaminu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. klasyczne allegro sonatowe lub sonata romantyczna lub sonata powstała współcześnie, 2. utwór polifoniczny, 3. utwór dowolny(współczesny) z elementami technicznymi lub etiuda 4. utwór kameralny. 		15

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	FIF_W04	zna literaturę fortepianową (od baroku po czasy współczesne), posiada świadomość jej specyfiki (szczególnie z uwzględnieniem tradycji wykonawczych typowych dla każdej epoki)) w kontekście uporządkowanej wiedzy o twórczości i interpretacji muzycznej w perspektywie historycznej i systematycznej	A1A_W04
	FIF_W06	- zna możliwości wykonawcze fortepianu - posiada znajomość warsztatu pianistycznego - zna zasady tworzenia kreacji artystycznej utworów odtwarzanych	A1A_W02 A1A_W05
	FIF_W07	- posiada orientację w zakresie improwizacji i jej znaczenia w procesie twórczym	A1A_W08
Umiejętności (U)	FIF_U01	- potrafi tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne w oparciu o wyobraźnię, znajomość różnorodnych interpretacji muzycznych i wiedzę muzyczną - dysponuje umiejętnościami technicznymi potrzebnymi do ich wyrażania	A1A_U01
	FIF_U03	posiada podstawy techniki gry na fortepianie i podstawowe umiejętności w zakresie interpretacji utworów reprezentujących różne style muzyczne	A1A_U03
	FIF_U012	- posiada podstawowe umiejętności w zakresie improwizacji utworów w różnych stylach i formach na fortepianie a także tworzenia muzyki poza zapisem nutowym	A1A_U12
Kompetencje społeczne (K)	FIF-K01	- potrafi gromadzić, analizować, oceniać i interpretować potrzebne informacje - realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na różnorodnej stylistyce wynikające z wykorzystania wiedzy, doświadczenia estradowego, wyobraźni muzycznej	A1A_K01
	FIF-K02	- realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na różnorodnej stylistyce wynikające z wykorzystania wiedzy, doświadczenia estradowego, wyobraźni muzycznej	A1A_K02

Metody kształcenia (do wyboru)	
	praca indywidualna wykład/ ćwiczenie
	analiza różnic interpretacyjnych w oparciu o tekst nutowy i nagrania CD
	praca z tekstem nutowym i dyskusja
	rozwiązywanie problemów technicznych i założeń artystycznych
	słuchanie nagrań CD i DVD w różnych wykonaniach
	nagrywanie i odsłuchiwanie własnej gry
prezentacja programu egzaminacyjnego przed różną publicznością, w różnych warunkach akustycznych	

Metody weryfikacji efektów kształcenia (do wyboru)	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu			
	przesłuchanie (wykonawstwo)	U01	U03	K02	
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	W06	U01	U03	U12

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	
		Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest regularnym uczęszczaniem na zajęcia oraz systematycznym przygotowywaniem się do nich. Program muzyczny musi wykonany być podczas kolokwium z pamięci, w odpowiednich tempach, poprawnie technicznie.

	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest prezentacja utworów fortepianowych z pamięci, w odpowiednich tempach, poprawnie technicznie.				
	Inne:	Na egzaminie wymagana jest też umiejętność: gry a'vista, transponowania, improwizacji.				
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:
	15, E, 2 ECTS	15, E, 2 ECTS				

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS

		Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Przedmiot realizowany przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne	30	2
	Konsultacje	10	
	Suma	40	2
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Semestr I	30	1
	Semestr II	30	1
	Semestr III		
	Semestr IV		
	Semestr V		
	Semestr VI		
Sumaryczny nakład pracy:		100	4

Literatura podstawowa

Bruhn S – *Przewodnik Interpretacji pianistycznej*, Katowice 1998
Chmielowska W., *Z zagadnień nauczania gry na fortepianie*, PWM Kraków
Cortot A., *Wykłady o interpretacji*, Paryż 1934
Lukaszewski M., *Przewodnik po muzyce fortepianowej*. PWM 2012
Neuhaus H., *Sztuka pianistyczna*, Kraków 1970
Schweitzer A., *Jan Sebastian Bach*, PWM, Kraków 1987
Zieliński T., *Style, kierunki i twórcy XX wieku*, Warszawa 1980
Sandor G., *O grze na fortepianie*, Warszawa 1994
Sielużycki Cz., *Ręka pianisty*, PWM 1982
Niemira M., *Jak rozwijać i utrzymać technikę pianistyczną*, Warszawa 2004
Folder Andor., *ABC pianisty*, PWM, Kraków 1966
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,

Nagrania CD- porównywanie

S. Richter, G. Gould – utwory J. S. Bacha,
A. Brendel – Sonaty L.v. Beethovena
R. Eschenbach – Sonata W. A. Mozarta
M. A. Hamelin – Sonaty J. Haydna
K. Zimmerman, M. Argerich, A. Rubinstein – utwory Fr. Chopina
P. Lewis, a. Schiff – utwory FR. Schuberta
W. Ashkenazy – utwory R. Schumanna
A. Dudkiewicz – utwory współczesnych kompozytorów polskich
J. Pierce – utwory J. Cage'a
G. Ohlsson , M. Ushida– utwory A. Weberna
M. Grzybowski. D. Barenboim – utwory A. Berga i inne.

Literatura uzupełniająca

Red. zbiorowa., *Dzieło Chopina jako źródło inspiracji wykonawczych*, Warszawa 1999
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,
Oleszkowicz J., *I Ty możesz improwizować*, CEA, 1997
Eszteni Sz., *O improwizacji fortepianowej*, MID, Z,162, COPSA 1975
COPSA 1974., *Problem ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha wg Alfreda Kreutza* MP,Z,104,COPSA, 1967
Kotowicz K., *Czytanie nut a 'vista jako problem dydaktyczny w nauce gry na fortepianie*, MID,Z,151,COPSA, 1974
Kurkowski Z., *Podstawy akompaniamentu fortepianowego*, Warszawa 1991

Pytlak A., *Interpretacja jako kategoria artystyczna, estetyczna i pedagogiczna*, Białystok 1994
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,
Jasiński A., *Z zagadnień interpretacji pianistycznej aspekcie czasu muzycznego*, ZN PWSM nr 15, Katowice 1978
Lukaszewski M., *Zagadnienia narracyjności w muzyce według Eero Tarastiego*, Warszawa 1999
Pociej B., *Bach*, PWM, Kraków 1973
Tomaszewski M., *Chopin, człowiek, dzieło, rezonans.*, Ars Nova 1090
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,

biblioteki wirtualne i zasoby on-line

Naxos Music Library

www.jstor.org

RILM abstract of Music Literature

The New Grove Dictionary of music and Musicians